

Sessió extraordinària de l'Ajuntament

La nostra Corporació Municipal, en sessió solemne, aprova per unanimitat l'Estatut de Catalunya

Ahir al migdia va reunir-se en sessió extraordinària la Corporació municipal. Ocupa la presidència l'alcalde accidental Sr. Martí Baiges i hi assisteixen tots els regidors, a excepció dels senyors Jordana (R.), Gatell i Odena, els quals excusen l'assistència i sumen llur vot favorable a l'Estatut.

Oberta la sessió el senyor Martí Baiges llegeix el següent parlament:

Senyors Regidors: Us he convocat per a aquesta sessió extraordinària, perquè extraordinari és l'assumpte que la motiva. Tan extraordinari és, que podem declarar que anem a celebrar una sessió històrica, d'una gran transcendència per al futur de la nostra pàtria.

Es tracta, senyors Regidors, de donar el parer d'aquest Consistori sobre l'Estatut de Catalunya, l'Estatut que acaba d'aprovar, per aclamació, la Diputació provisional de la Generalitat.

Tots vosaltres coneixeu l'articulat d'aquest document històric. Seria sobrer, per tant, que jo intentés ara analitzar el seu contingut. Prefereixo, per a posar-me a to amb la solemnitat de l'acte que estem celebrant, remarcar solament la substància històrica que conté aquest document, que ve a coronar l'esforç de tot un poble per a reconquistar la seva personalitat indiscutible.

Catalunya, tots ho sabeu, havia estat un poble lliure, amb una aportació ben estimable al progrés del món. Catalunya té una personalitat històrica ben definida, que s'ha conservat a despit de les múltiples vicissituds del seu destí atzarós. La prova més eloqüent d'aquesta personalitat la tenim en la conservació de l'instrument d'expressió de l'ànima d'un poble: la llengua. Catalunya ha parlat sempre en català, resistint les influències de les llengües forasteres, de la literatura exòtica, de la dominació política i de les persecucions.

Dues monarquies estrangeres han intentat inútilment esborrar aquesta personalitat. Contra l'instint unitarista dels Austries i els Borbons, la saba racial dels catalans s'ha mantingut intacta, alguns cops refugiada en la nostra pagesia de les planes, les valls i les muntanyes, més tard, renaixent vigorosa a través dels poetes i prosadors.

Des de què s'inicià la nostra renaixença amb l'Oda a la Pàtria, de l'Aribau, el retrobament racial ha fet via guanyant les multituds patriòtiques. Si la conservació de la llengua catalana fou com una resistència instintiva, natural, del nostre poble humil, convertir el catalanisme en idea política fou obra de minories selectes, començant per l'aristocràcia espiritual i envaint més tard totes les altres zones socials de Catalunya, talment com una piràmide espiritual començada a bastir pel vèrtex i acabada en el sòcol.

Tots ho sabeu. El catalanisme com idea política, pugnant per a una nova estructura estatal que respectés les varietats naturals, geogràfiques, històriques i lingüístiques peninsulars, topà sempre amb l'hostilitat descarada de la dinastia. Malament ens podia retornar les nostres llibertats un hereu directe de Felip V, el rei execrable, que en malhora va arrabassar-nos-les. Solament un règim de llibertat podia comprendre el nostre plet nacional, perquè aquest, en substància, no és més que un plet de llibertat.

L'Estatut té, doncs, aquesta doble significació: restaurar la personalitat històrica de Catalunya i enquadrar-la en un règim de llibertat peninsular. Articular, lligar la nostra personalitat col·lectiva a la resta dels pobles hispànics, és respectar dos segles llargs d'història conjunta que no es poden esborrar fàcilment. Ens ha lligat a alguns cops la lluita per a sacudir-nos la dominació injusta; ens ha

lligat altres vegades el mateix dolor d'ésser igualment opressos; ens ha lligat, finalment, l'aspiració d'enderrocar el règim que estrangulava l'ànsia de llibertat del poble.

Per això l'Estatut de Catalunya és fill d'un pacte republicà. Ara farà l'any, a la capital de Donòstia es reuniren els prohoms republicans d'Espanya. Acudiren a la reunió representants de Catalunya, i allí fou pactat que així que s'instaurés la República, el nostre poble diria quina era la seva voluntat, i la República la respectaria.

Estem en aquest moment del pacte. Catalunya, pel seu òrgan de govern més autoritzat, per l'expressió més alta de la seva sobirania, el Govern de la Generalitat, assistit per la seva Diputació provisional, ha articulat la seva aspiració de llibertat. Per fortuna, l'Estatut no és cap obra estrident; és un programa ponderadíssim de relacions amb el poder central. Les estridències sorgides en moments de lluita han estat sàviament eliminades, i l'Estatut respon a l'esperit de concòrdia i comprensió que es creà per tal de fer viable el pacte.

No basta, però, que l'Estatut hagi estat elaborat per la Diputació provisional de la Generalitat de Catalunya, encara que aquesta pugui parlar en nom de tot el nostre poble. És norma corrent en la solució de tots els plets de les minories nacionals adoptar totes aquelles precaucions encaminades no solament a demostrar l'existència del plet, ans que l'aspiració autònoma respongui a un estat d'opinió autèntic que interpreti un ideal nacional. Per això l'Estatut, un cop elaborat, s'ha de sotmetre a l'aprovació dels Ajuntaments, perquè aquests declari si l'accepten o el rebutgen.

Podríem dir que després d'aquesta prova, la voluntat de Catalunya quedarà ja clarament expre-

sada. Així i tot, però, caldria sotmetre'l al referèndum popular, per tal que aquesta voluntat sigui expressada i ratificada.

I bé, senyors regidors; som al moment d'expressar la nostra voluntat. Jo demano que exposeu el vostre parer, i espero que serà favorable a l'aprovació. Fundo aquesta esperança en diversos motius. En la Diputació provisional de la Generalitat hi ha, si no massa proporcional, una representació de la major part dels partits polítics que actuen en la vida de Catalunya. Si algun en resta fora, ja s'ha fet pública la seva conformitat amb l'Estatut. Per altra banda, la majoria d'aquest Consistori fou elegida en nom de dos principis genèrics que aglutinaven les forces liberals del nostre poble: Catalunya i República. Tots sentirem la fidelitat als principis en nom dels quals el poble ens atorgà la seva confiança.

Quant a la minoria, tots hem de reconèixer la gran aportació que el partit que representa té en l'obra de la nostra renaixença. Per un moment, un ideal que ens agermana a tots, perquè és fruit de la nostra catalanitat irreductible, ens donarà un punt de coincidència perquè l'Estatut de Catalunya, la carta magna de la nostra llibertat nacional, sigui aprovat per aclamació per aquest Consistori.

Permeteu-me unes paraules finals. L'absència forçada, per motius de salut, del nostre digníssim alcalde, ens priva a tots del goig de veure'l en aquesta Presidència. M'ha pregat, però, que fes constar el seu vot favorable, i així ho faig amb veritable satisfacció. Res més.

Usa de la paraula el senyor Monner per tal de pregar al secretari que doni lectura al document que li entrega en nom de la minoria del partit radical.

En el dit document fan constar que voten l'Estatut de Catalunya, a reserva de les modificacions que

(Segueix a la pàgina 4)